

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

Praha 27.3.2024
č. j. MSP-171/2021-OSV-OSV/2
Počet listů: 3

Rozhodnutí

Ministerstvo spravedlnosti ČR (dále jen „nadřízený orgán“) jako nadřízený orgán podle ust. § 16a odst. 4 ve spojení s ust. § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, rozhodlo o stížnosti [REDACTED], nar. [REDACTED],
[REDACTED], adresa [REDACTED] pro doručování:
[REDACTED] (dále jen „žadatel“), ze dne 21. 1. 2021, na postup Krajského soudu v Českých Budějovicích při vyřizování žádosti o informace podané žadatelem dne 7. 1. 2021, t a k t o :

Podle ust. § 16a odst. 7 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, se **s n i ž u j e v ý š e ú h r a d y**, kterou je Krajský soud v Českých Budějovicích oprávněn požadovat v souvislosti s vyřizováním žádosti o informace ze dne 7. 1. 2021 spočívající v poskytnutí „rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 9. 2020, č. j. 2 T 18/2020-847“ (vedené Krajským soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. Si 9/2021), **na č á s t k u 0 K č .**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

- 1 Žadatel dne 7. 1. 2021 doručil Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „orgán prvního stupně“) žádost o informaci ve smyslu InfZ spočívající v poskytnutí „rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 9. 2020, č. j. 2 T 18/2020-847“.
- 2 Orgán prvního stupně následně v přípisu ze dne 12. 1. 2021, sp. zn. Si 9/2021, doručeném žadateli dne 18. 1. 2021, žadatele vyzval k uhrazení částky 200 Kč v souvislosti s vyřizováním jeho žádosti o poskytnutí informací. Uvedenou výzvu orgán prvního stupně odůvodnil tím, že úhrada je požadovaná za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, resp. za rozsáhlou anonymizaci předmětného rozsudku.
- 3 Orgán prvního stupně uvedl, že je třeba anonymizovat požadovaný rozsudek, čítající 25 stran textu. K výpočtu pak uvedl, že předmětný počet stran bude potřeba anonymizovat, přičemž anonymizace jedné strany textu zabere tři minuty, tedy celkem 75 minut, což zaokrouhlil dolů na

1 hodinu práce, přičemž dále byl použit následující výpočet: $25 \text{ stran} \times 3 \text{ minuty} = 75 \text{ minut} = \text{zaokrouhleno } 1 \text{ hodina} \times 200 \text{ Kč} = 200 \text{ Kč}$ “. Orgán prvního stupně odkázal rovněž na Instrukci Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 14. 7. 2011 č. j. 286/2011-OT-OSV, kterou se stanoví sazebník úhrad za poskytování informací, a vyzval, s odkazem na ust. § 17 odst. 3 InfZ, žadatele k úhradě nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informace v celkové výši 200 Kč.

- 4 Orgán prvního stupně závěrem své výzvy poučil žadatele, že poskytnutí požadovaných informací je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud tak nebude učiněno do 60 dnů ode dne oznámení její výše, bude žádost o poskytnutí informací odložena.
- 5 Žadatel na výše uvedenou výzvu orgánu prvního stupně reagoval dne 21. 1. 2021 stížností, v níž uvedl, že se nachází v zařízení, kde nemůže realizovat platbu, že je zcela insolventní a nemá žádné finanční možnosti pro úhradu poplatku a že by mu měl být rozsudek proto poskytnut bezplatně.
- 6 Orgán prvního stupně na svém postupu setrval a předložil dne 2. 2. 2021 žadatelovu stížnost spolu se spisovým materiálem k rozhodnutí nadřízenému orgánu.

II.

Věcné posouzení stížnosti

- 7 Stížnost je včasná a byla podána oprávněnou osobou. Dle jejího obsahu a kontextu věci se jedná o stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace podle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ.
- 8 Nadřízený orgán přezkoumal postup orgánu prvního stupně při vyřizování žádosti dle ust. § 16a odst. 7 InfZ a soulad napadeného oznámení o požadované úhradě a dospěl k závěru, že **stížnost je důvodná**.

Právní rámec

- 9 Dle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ platí, že stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace může podat žadatel, který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle ust. § 17 odst. 3 InfZ nebo s výší odměny podle ust. § 14a odst. 2 infZ, požadovanými v souvislosti s poskytováním informací.
- 10 Dle ust. § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
- 11 Dle ust. § 17 odst. 3 a 4 InfZ platí, že bude-li povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informací stížnost podle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává. Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odst. 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.

- 12 Poskytnutí informace podle ust. § 17 odst. 3 InfZ je dle ust. § 17 odst. 5 InfZ podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady tato lhůta neběží.
- 13 Dle ust. § 5 odst. 1 písm. e) InfZ je povinný subjekt povinen zveřejnit sazebník úhrad nákladů za poskytování informací. Podle ust. § 3 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle InfZ platí, že povinný subjekt v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací (dále jen „sazebník“) stanoví vždy sazby, na jejichž základě určuje výši úhrady. Sazby v sazebníku jsou stanoveny na základě aktuálních nákladů a odhadu jejich vývoje v příslušném účetním období podle platných účetních zásad.
- 14 K otázce náhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se vedle četné judikatury Nejvyššího správního soudu vyjádřil též Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 29. 6. 2021, sp. zn. III ÚS 3339/20. V tomto nálezu mj. uvedl, že na povinné subjekty jsou kladeny vysoké nároky, pokud jde o odůvodnění stanovení úhrady včetně důkladného a věrohodného popisu jednotlivých úkonů, které s poskytnutím informací či jejich vyhledáváním souvisí, a to včetně odůvodnění a doložení, že se skutečně jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Pojem „mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací“ je neurčitým právním pojmem. V tomto ohledu je na povinném subjektu, aby v kontextu konkrétních skutkových okolností posoudil, zda skutkový stav lze podřadit pod obsah neurčitého právního pojmu či nikoli, a to v souladu s účelem ust. § 17 InfZ. Dospěje-li povinný subjekt k názoru, že bude nutné provést rozsáhlé vyhledávání, přikročí buď k samotnému vyhledávání a zpracování informace, anebo – umožňuje-li to povaha vyhledávaných informací, využije tzv. kvalifikovaného odhadu, tedy vyhledávání pouze z jakéhosi reprezentativního vzorku vybraných podkladů (např. 5 spisů z 500, 10 dokumentů z 250, apod.). V něm budou požadované informace dohledány a event. i zpracovány do podoby, v jaké je možné je poskytnout. Základem pro kvalifikovaný odhad je však vždy reálná skutečnost, tedy skutečný čas vynaložený na popsané činnosti, který dalším přepočtem na jednotky a následným převodem na celý rozsah podkladů může posloužit jako akceptovatelný kvalifikovaný odhad. Aby bylo i takto stanovené vyúčtování úhrady věrohodné a zejména přezkoumatelné, je nezbytné postup povinného subjektu náležitě popsat a doložit. Ústavní soud se dále ztotožnil se závěrem vysloveným v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, že náklady vzniklé v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací musí být vždy reálné (byť ne zcela přesné) a nesmí sloužit k odrazování skutečných i potenciálních žadatelů vyžadovat informace od povinného subjektu (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č.j. 1 As 281/2020-42, a ze dne 21. 6. 2017, č.j. 6 As 326/2016-32).

Aplikace na předmětný případ

- 15 Orgán prvního stupně sdělením ze dne 12. 1. 2021 žadateli oznámil, že v souvislosti s poskytnutím výše vymezených požadovaných informací bude vyžadovat úhradu nákladů ve výši 200 Kč za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, ale způsob, jakým byla výše úhrady vyčíslena blíže neuvedl a spokojil se s pouhým konstatováním o nutnosti anonymizace požadovaného rozsudku, které označil za „mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací“ a se strohým způsobem výpočtu požadované úhrady.

- 16 V rámci posouzení stížnosti se nadřízený orgán zabýval tím, zda lze žadatelův požadavek na poskytnutí dotčených informací podřadit pod pojem mimořádně rozsáhlého vyhledávání a následně posouzením způsobu vyčíslení požadované výše úhrady.
- 17 Dle názoru nadřízeného orgánu není vysvětlení nutnosti provést mimořádně rozsáhlé vyhledávání ve sdělení žadatelé popsáno dostatečně určitě, neboť z něj není patrné, v čem konkrétně spočívá zatížení povinného subjektu nad míru obvyklou potřebné pro úkony v rámci vyhledávání požadované informace a v čem se tyto úkony vymykají standardu činností, který orgán prvního stupně běžně provádí. Žadatelé tak dle nadřízeného orgánu nebylo dostatečně konkrétně a srozumitelně objasněno, v čem důvod mimořádné rozsáhlosti vyhledávání vlastně spočívá. Nadřízený orgán má za to, že pokud by žadatelé byly tyto konkrétní skutečnosti, resp. důvody sděleny, mohl svou žádost případně modifikovat tak, aby jeho informační právo bylo uspokojeno bez podmínky úplatnosti.
- 18 Nadřízený orgán má dále pochybnost o správnosti uvedené kalkulace. Z výzvy k zaplacení nákladů za vyhledávání informací není vůbec zřejmé, a tudíž přezkoumatelné, jakým způsobem dospěl orgán prvního stupně k závěru, že pro poskytnutí žadatelem požadovaných informací bude pověřený zaměstnanec soudu zpracovávat předmětný rozsudek v rozsahu 1 hodiny a že anonymizace 1 strany textu zabere právě 3 minuty, neboť ze spisového materiálu nevyplývá, že by ji prověřil na relevantním zkušebním vzorku.
- 19 Nadřízený orgán dodává, že při svém posouzení vychází ze základního východiska, že informace podle InfZ se (až na výjimky) poskytují. Omezení či podmiňování této informační povinnosti, kterým je i zpoplatnění poskytování informací, podléhá restriktivnímu výkladu a musí být řádně odůvodněno, přičemž důkazní břemeno leží na povinných subjektech. Přístup k informacím (jejich poskytování) by měl být svobodný, tedy bez jakéhokoliv, včetně finančního zatížení.
- 20 Dle shora uvedené soudní judikatury i dle komentářové literatury je povinný subjekt povinen zvážit, zda jsou po něm požadovány informace rozsáhlé nejen co do jejich množství, ale zejména, zda úsilí vynaložené k jejich získání z jemu dostupných zdrojů se objektivně vzato vymyká běžnému standardu jeho činností, tedy jestliže vyhledávání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinným subjektem nijak nezatěžující součást obvyklé agendy. Mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací přitom nemůže být odvozeno od komplikovanosti vnitřního systému, přičemž tato případná komplikovanost zvyšující časové či personální nároky na vyřizování žádosti o poskytnutí informací nemůže jít „k tíži“ žadatele (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš: *Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-273-1, s. 1020).

III.

Závěr

- 21 Vzhledem ke všemu výše uvedenému proto dospěl nadřízený orgán k závěru, že v daném případě orgán prvního stupně dostatečně neobjasnil a nepodložil důvodnost stanovení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Nadřízený orgán proto shledal stížnost důvodnou.

- 22 Orgán prvního stupně sice splnil svoji oznamovací povinnost vůči žadateli o informace podle ust. § 17 odst. 3 InfZ, nicméně dostatečně srozumitelně a konkrétně žadateli ve sdělení o úhradě nákladů ze dne 12. 1. 2021 neodůvodnil, v čem se úkony mimořádně rozsáhlého vyhledávání vymykají přiměřené době a standardu při poskytování informací. Při stanovení způsobu výše úhrady orgán prvního stupně vycházel z blíže neodůvodněných veličin, čímž požadovanou částku úhrady učinil nepřekoumatelnou.
- 23 Vzhledem k uvedeným skutečnostem tak nadřízenému orgánu nezbylo než požadovanou částku, v souladu s ust. § 16a odst. 7 písm. b) InfZ, snížit na nulovou částku.
- 24 S ohledem na výše uvedené bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí se podle ust. § 16a odst. 9 InfZ nelze odvolat.

Mgr. et Mgr. Jacek Morávek
vedoucí oddělení styku s veřejností
Ministerstva spravedlnosti ČR

„otisk úředního razítka“

Rozdělovník:

- 1) [REDACTED], [REDACTED]
- 2) Krajský soud v Českých Budějovicích, Zátkovo nábřeží 2, 370 84, České Budějovice, DS: 832abay

Mgr. Jacek Morávek
Ministerstvo spravedlnosti ČR

Elektronicky podepsáno: 27.03.2024 12:15:00
T=Vedoucí oddělení, SERIALNUMBER=P872299, G=Jacek,
SN=Morávek, CN=Mgr. Jacek Morávek, OU=02559, OU=Oddělení
styku s veřejností, O=Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti,
OID 2.5.4.97=NTRCZ-00025429, C=CZ

